

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,
Zápolya-utca 1-ös szám.
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon szám 21.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1896.

XXV. évfolyam, 172. szám.

Hirdetési árak:

Egész évre ——— 12 kr.
Félévre ——— 6 „
Negyedévre ——— 3 „
Egy hóra ——— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetés
irodáikban.

Majelenek mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Kedd, július 28.

A választási mozgalomhoz.

Nagybecskerek, július 28.

Két, egymásnak tökéletesen ellenmondó rovat tölti meg mindennap a fővárosi hírlapok hasábjait. A vidék és a főváros ezredévi ünnepélyeiről szóló tudósítások az egyik, a szünet nélkül való választási agitációról szóló jelentések a másik rovat, mely agitáció Magyarország majdnem minden részében nyugtalanítja a kedélyeket, a nemzetet visszatarja a munkától és az ezredévi ünnepélyeken való részvételtől, szemléltető nyugalomban és békeszükségében izgatja és a politikai szenvedélyeket mindenütt annyira felkorbácsolja, hogy azok hullámai már a különben megfontolt és ünnepi hangulatban levő fővárosba is nyomulnak. Menthetetlenül könnyelmű játék az, amit az ellenzéki pártárványlatok a nemzet békéjével és nyugalomával üznek, mert ők maguk tudják legjobban, hogy ennek a nagyon korán kezdett választási mozgalomnak alig lehet más célja, mint a társadalmi béke megzavarása és az ünnepi hangulat számkivételése a nemzet kedélyéből. Nagyon jól látjuk ezeknek az uraknak a szándékát és újjal mutathatunk a célra, melyet elérni akarnak. A botránnyosan hosszú költségvetési vita, az ünnepi program megállapítása körül történt akadékoskodás, a július 8-iki közjogi ünnep alkalmával tanúsított részleges obstrukció, alaptalan gyanúsítások, epés irigység, ezek működtek mindenütt, hogy erőszakosan is megzavarják az ünnepi hangulatot.

De miután mindez mit sem használt; miután a legnagyobb erőmegfeszítéseknek sem lett a legkisebb eredményük sem és az állami ezredévi ünnep nagyszerű és általános, lelkesedést keltő alakja báró Bánffy miniszterelnök népszerűségét nem is sejtett nagyságra növelte az országban mindenütt; miután továbbá világos lett, hogy a kormány tapintatos és céltudatos eljárásával a teljesen elégedett haza hatá-

rain túl messze terjedő sikert mutathat fel: az ünnepi hangulat és a munkakedv zavarása végett természetesen most más és még erőszakosabb eszközök után kell látni, mint amelyeket a parlamentben lehetett használni és így vetették magukat a legalább is felesztendővel korai választási agitációra, hogy békétlenséget hintsenek szét és a nemzet ünnepi hangulatát bűnös módon politikai harc és politikai egyenetlenség által zavarják. Ellenzéki részről megindították a választási mozgalmat, hogy a matadorok elpalástolják a nemzeti ünnepben való részvétlenségüket. Távol maradásuk az óriás kormányssiker megerősítését jelentette volna és ezért kellett az általánosan kárhözvont választási agitációt rendezni, a szenvedélyeket ébren tartani és a kedélyeket felizgatni.

Báró Bánffy miniszterelnök ismételt kijelentése és egyetien erre vonatkozó egyes kérdés elől sem tért ki soha, hogy alapos, teljes érvényű ok nélkül idő előtt nem fogja a képviselőházat feloszlatni. Egyéb kötelező nyilatkozatot felelős kormányelnök ennél nem tehet, mert az prémium lenne az ellenzék botránnykeresése javára, melylyel szemben a kormány és pártja teljesen tehetetlen lenne. De a miniszterelnök nyilatkozatával szemben kizárólag az ellenzékől és parlamenti magatartásától függ, hogy elkerülje a képviselőház időelőtti végét. Báró Bánffy kijelentette szilágysomlyói választói előtt és ismételtén a parlamentben is, hogy programját tökéletesen teljesíteni akarja. Azt a biztos és félreértés nem tűrő nyilatkozatot tette, hogy még az őszi ülés szak alatt el akarja intéztetni a büntető eljárásról szóló törvényjavaslatot. Magától érthető továbbá, hogy a kormány költségvetés nélkül nem mehet a választási mozgalomba és határozott nyilatkozat van arra nézve is, hogy báró Bánffy még e képviselőház alá akarja terjeszteni a kiegyezési javaslatokat. Minden ellenkező véle-

ménnyel szemben biztosan lehet állítani, hogy a mostani képviselőház lesz hivatva a kiegyezési tárgyalások eredményei felett határozni és hogy a kiegyezés megkötésével nem meríti ki egész működését. Hogy e tényekkel szemben mely jelentőségük van a korai agitációknak, azt e cikkely elején kifejtettük és a nép józan érzékén áll, hogy ezt az ellenzék részéről rendezett bünt érdeme szerint megbélyegezze. Magyarország dolgozni és ezeréves fennállását ünnepleni akarja, nem pedig lépkörös agitátorok által izgattni.

Városi közgyűlés.

Nagybecskerek, július 28.

Hogy a kánikulában is van humor, bizonyítja a polgármester tegnapi megnyitja, ki elfoglalván az előki székét „a számosan megjelent” képviselőket üdvözölte. Pedig akkor még csak kilenczen valának az ülés vége felé, mikor az alkaptány léte vagy nem léte fölött meregtek el a városatyák Hausl módjára, szinte megtegni látszott a roskadozó ülésterem s a főjegyző a szavazások alkalmával ugyancsak megkeletelt hogy erőltesse szép fekete szemét, hogy a szavazatok mennyiségét lekiismeretes pontossággal megállapíthassa.

A tárgyeorozat előtt Benkovich Mihály képviselő szelöztetett egy kis panam csatát, mely abban áll, hogy egy városi tisztviselő a Muzslyán pénzeket szedett be s azokról be nem számolt. Az interpellációra Krsztics polgármester azzal válaszolt, hogy az esetről tudomása van s hogy a vizsgálat vezetésével Hausl den főszámvivőt bizta meg, ki holnap megteszi jelentését. Ugy az interpelláló, mint a közgyűlés tudomásul vették a polgármester választát.

A közgyűlés lefolyásáról a következő tudósításunk számol be.

Elnök: Krsztics János polgármester, előadó és jegyző: dr. Perisics Zoltán, városi főjegyző.

A „TORONTÁI” TÁRCSÁJA.

Hazug álom.

Szivem sokszor gondba mélyed:
Mért oly nehéz így az élet?
... Hozzád szállnék, oda — messze,
De — a szárnyam el van metszve.

Oh! mert súlyos így a bánat,
Ha egyedül engem támad;
A nehéz gond, a sok átok...
... Mégse mondom: ne tudjátok!

Nehéz boru száll szívemre,
Nem borulsz a kebelemre,
Szemem sir, pereg az árja,
Hol a csókd, hogy lezárja?

Elalszom, de könyes párnán,
Nem a dalod édes árján,
S úgy megkinoz hazug álom,
Hogy te vagy az életpárom!

Czarina Szilárd.

Terka.

Írta: Tóth József.

A papék Piroskája szöke volt, a kántorék Terkája meg barna; annak a tizenhetedik tavasz mosolya kacérkodott a szeméből, ennek egygyel kevesebb.

Terka a papék Paliját szerette, aki már káplán volt Liliomfalván és Zsörtölöndi Ambrus uram ő tiszteletességének kibőjtölésében vala-

reményteljesen foglaltos; Piroška meg a kántorék Petijét nem szerette, ki Retezházán vala vicze kosta.

A kántorék Terkájának az nem fért se hogysem a fejébe, hogy ha ő Palit szereti, mért nem szívelheti Piroška az ő Petijüket, mint ahogy a fölött még ágendás kis lány korukban szép testvériesen meggyeztek.

Pirkát meg azért ette a méreg, hogy már miért szeresse ő azt a nagy idomtalan Petit, aki hozzá még csak vicze kosta és még az is csak Retezházán, akiből sohse lesz se rektor, se Péter; marad örökké annak, ami most: Peti, Peti a nagy dimátlan, a nagy tedd ide, tedd-oda.

Es, mégis, aki „rólunk és nélkülünk” intézi a minden halandók láthatatlan sorsát, az Isten — úgy akarta, hogy Terka mégse legyen a Palié; Pírka meg dereknek találja, imádjá azt a nagy tohonya, kosta Petit.

Piros hajnal előtt nyári pitymallatkor, kakas szava helyett harci kürt rikkantott bele a hűvös, haratozó, tiszta levegőbe Liliom falván is, Retezházán is, meg azon az egész beláthatatlan rónán, melynek szép neve „áldott magyar alföld” volt akkor is — áldja meg az Isten minden kis göröngyét, hogy még máig is az!

Katonának állt az egész világ, a kiben csak sziv volt, mert valaki azt izente. Mintha csak összebeszéltek volna, egy szép napon Pali is Peti is otthon termettek Ra hotán.

Pali szegre akasztotta a reverendáját. Peti meg egy piros sapkát nyomott a fejére; legényesen félrevágtá, egy kicsit a jobb szemére húzta; még illet is neki; formátlan

termete is úgy neki délcegesedett, mintha kicserélték volna.

Meg sem melegedett otthon a helyök, indultak. Pali le Szent Tamásnak, Peti meg fel Kassa városának.

Terka és Piroška kikisérték őket egész a Rózsakutig; ott vált kettő azt ut, egyik föl, másik le.

Pali megcókolta előbb testvérét, aztán Terkát. Két kezét kezébe fogta, a szemébe nézett s csak annyit mondott bucsu fejében:

Magyar leány szereti hazáját,
Nem siratja érette babáját...

— Igaz e az Terka? — Aldjon meg az Isten!

— Aldjon meg, áldjon meg! — sutogta Terka, két kezét tárva a távozó Palija után.

Peti csak testvérét csókoltá meg, Piroskának meg kezét nyujtá bucsu szorításra; nem szólt, csak mintha várt volna még valamit.

Pírka elérte, oda nyujtotta neki azt a tüzes szegfüt, mely a keblén piroslott.

Eiváltak.

Mikor a két lány magára maradt, egymásra néztek és mindeniknek szemében ragyogott egy könyecsepp: egymáshoz simultak némán, szorosán; nézett — egyik Szent Tamás felé; másik kulcsos Kassa város felé, meg mindkettő után, hogy belefájdult mindkettőjük — szive.

Aztán eltakarta előlük az egyik fiut a zöld erdő, másikat egy nagy pusztá halom; nagy, mint egy óriási sirhalom.

A két leány megfordult s egymásba fonva karjaikat indultak haza.

A leszálló nap vérpiros köpenyét lejjebb-lejjebb vonta az ég peremén.

Jelen voltak: Bagyin György, Benkőczy Illés, Benkovich Mihály, dr. Brájer Lajos, Czvejanov Lyubomir, Döfelf József, Eckstein János, Filkovic Boldizsár, Fuchs Sándor, dr. Grandjean József, Hausladen Mátyás, dr. Haidegger Lajos, báró Hauser Károly, Hiller László, Jeszenszky Nándor, dr. Klein Mór, Kovács Agost, Kovács Péter, dr. Kovács Izó, Klee Sebő, Klein Bernát, Liptay I., Lucsics M., Mayer Rezső, Markov Lyubomir, Menzer Lipót, dr. Menzer Izidor, Marinkov Pál, Napholez Agoston, Nikiforovic Vazul, Opolczer Lajos, Panics Dániel, Popovic Sándor, Reitter Oszkár, Radics Pál, Rehák Béla, Risztics Pál, Schmidt Antal, Steckhardt Ferencz, Szavits János Szalay József, Szekulics Vazul, Tarnay Ferencz, dr. Weiterschan József, Winter Miksa, dr. Végh Lajos, Végh Károly, Wingler Ferencz, Zachariás József.

1. Torontálvármegye törvényhatósági bizottságának f. évi 929. sz. a. kelt határozata, mely szerint ő cs. és apostoli Királyi Felsége Nagy-Becskerek városának az ezredéves emlékünnepek alkalmából bejelentett hódolat nyilvánításáért legmagasabb köszönetét nyilvánítani kegyeskedett. — Hódoló tisztelettel tudomásul vétetik.

2. Főispán ur ő méltóságának f. évi 2056. sz. a. kelt rendelete a Farkastó nevű kincstári terület megvétele és a muzslyai kirendeltség felállítására tárgyában. — Indokolt felterjesztés intéztek főispán ur ő méltóságához, melyben kifejtendő, hogy a „Farkastó“ átengedése a városra semmi haszonnal nem jár, de a város hajlandó 60 hold kincstári föld átengedése mellett Muzylyán községhezát építeni és egy tisztviselőt kirendelni.

3. Főispán ur ő méltóságának rendelete az anyakönyvvezetői helyettesi állás tárgyában. — Miután a város mostoha anyagi viszonyai nem engedik meg, hogy egy városi költségen fizetett anyakönyvvezető-helyettes alkalmaztassék, fölirat intéztetik a kormányhoz, melyben egy állami anyakönyvvezető helyettes alkalmazása kérelmezetik.

4. A törvényhatósági bizottság f. évi 859. sz. a. kelt határozata, a melyvel a f. évi városi költségvetés általában jóváhagyatik, az erre vonatkozó képviselőtestületi határozat pedig részben föloldatik. — Tudomásul szolgál.

5. Ugyanannak f. évi 994. sz. határozata a helybeli tűzkárosultak részére megszavazott segély összeg tárgyában. — Tudomásul vétetik, egyben elhatározza a képviselőtestület, hogy a tűzkárosultaknak házkint 20 frt segélyt oszt.

6. Ugyanannak f. évi 941. sz. a. kelt határozata az alkapiányi állás betöltése tárgyában. — Hosszas és felesleges vita után a képviselőtestület két szavazattöbbséggel kimondja, hogy a törvényhatósági bizottság határozatát tudomásul veszi, egyben felkéri Torontálvármegye alispánját, hogy a pályázatot kiirni sziveskedjék. Szekulics Vazul felebbezését jelenti be.

7. Ugyanannak f. évi 940. sz. határozata a megyei epreskert eladása tárgyában. — A képviselőtestület elhatározza, hogy a kertet önként 2 frtjával, a mi körülbelül 5000 frt vételárnak felel meg, megveszi olyképen, hogy

ezen összeg 10 év alatt törlesztendő. Miután ingatlan vagyon szerzéséről van szó, augusztus 31-ére rendkívüli közgyűlés tüzetik ki.

8. Az alispáni hivatalnak f. évi 30510. sz. a. kelt rendelete a városi pénztár másodkulcsainak hozzá leendő basterjesztése tárgyában. — Másodkulcs beszerzése elhatározatik.

Ezután következett az 1895-iki zárszámadások tárgyalása. Miután az egyes képviselők a zárszámadásokat nyomatásban kézhez vették, azok felolvasottaknak tekintettek. Hosszabb eszmecsere csak a villamos világításnál keletkezett, hol Benkovich Mihály a díjak befizetésére vonatkozólag interpellált, dr. Végh Lajos a pénzek elkönyveléséről intézett kérdést a polgármesterhez, dr. Brájer Lajos indítványára pedig ki mondta a közgyűlés, hogy az ugynevezett villamos mérnök hatásköre kizárólag csak a technikai részre terjed ki, a villamos berendezések pénzügyi része pedig a villamos bizottságot illeti meg, természetesen a mérnök meghallgatásával.

A közgyűlést ma folytatják.

HIREK.

Tájékoztató.

Aug. 3. községi jegyzők kongresszusa.
Aug. 5. A szőregyi emlékszóbor leleplezése.
Augusztus 17. Közig. bizottság ülése.
Augusztus 31. Rendkívüli városi közgyűlés.

A gősfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; női részére kedden és pénteken délután.

— A vármegyei tisztikar köréből. Torontálvármegye főispánja Marton István közig. gyakorlatot ezen állásában véglegesítette.

— Az új verseczi püspök felszentelése. Karácsony tegnapelőtt ment végbe Zmejanovicz Gavrita gör. kel. püspök ünnepélyes konsekrációja. A szertartást a székesegyházban Brankovics György patriárka végezte nagy segédlettel. Az istentisztelet után Zmejanovicz püspök hazafias beszédet mondott, melyben kifejezést adott a magyar haza iránti hűségének. Később az ujonnan felszentelt püspök a küldöttségek tisztelgését fogadta. Délen a patriárkánál díszbéd volt, amelyen Brankovics patriárka ő felségét köszöntötte fel.

— Magán polgári leányiskola Nagy Szt. Miklóson. Mint értesülünk, a legutóbbi időben Nagy-Szent Miklóson komoly mozgalom indult meg az iránt, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszter engedélyezze Nagy Szent Miklóson egy magán polgári leányiskola felállítását. Hogy a mozgalomnak meglegyen a kívánt eredménye, szükséges, hogy legalább huszan jelentkezzenek, kik leányaikat a kérelmezendő iskolában óhajtják taníttatni. Az eddigi tervezetek szerint minden egyes leány után havonként 10 frt volna fizetendő tandíj fejében. Mindazok, kik e mozgalomban résztvenni, s illetve leányaikat ily módon óhajtják tovább képeztetni, jelentkezhetnek Tolléry József, szerbnagyszentmiklósi községi jegyzőnél.

— Elhunyt jegyző. Kvacsa Miklós volt ó-bessenyi segédjegyző, legutóbb pedig Horvát-Kécsa jegyzője, mint részvétellel értesülünk, Horvát Kécsán hosszabb betegség után meghalt.

— Szerb tannyelv. Ujvidékről jelentik: A bácsamegyei szerbek egy 1500 aláírással ellátott kérvényt nyújtottak be a közoktatásügyi miniszterhez, melyben azt kéri, hogy a miniszter rendelje el, hogy ezen a vidékeken az iskolákban szerb nyelven tartassanak az előadások. Wlassics miniszter kijelentette, hogy e kívánságnak nem felelhet meg a magyar kormány.

— Katonai gyakorlatok a megyében. Most már bizonyos, hogy jövő hó folyamán a szegedi 5. honvéd gyalogezred Nagy Szent-Miklóson fog egy hétig tartózkodni, illetve ezredgyakorlatait ott végzi, valamint a szegedi 3. honvéd huszárezred is, mely szintén egy hétig marad Nagy-Szent Miklósra, Szerb Csanád és Német Csanád községekben. Az 5. honvéd gyalogezred f. évi augusztus hó 21-én, 22-én megy Nagy Szent-Miklósról s augusztus hó 30-áig bezárólag marad ott, mely alkalommal az egész ezred pusztán csak Nagy-Szent-Miklóson lesz elhelyezve, míg a 3. honvéd huszárezredet N.-Szt. Miklós, Szerb és Német Csanád községekben szállásolják el s augusztus hó 29-től kezdődőleg szeptember hó 5-ikéig bezárólag maradnak ott. Tehát van reálkilátás, hogy a jövő augusztus hó második felében szeptember elején igen mozgalmas lesz az élet Nagy Szent Miklóson, amennyiben már 19-én megkezdődik a millenniumi emlékünnepek, mely alig ér véget, midőn a katonák teszik mozgalmassá az életet.

— A magyar gazdatisztek és adótisztek országos egyesülete által rendezendő II-ik magyar gazdatiszti kongresszus érdekében, mint lapunknak írják, a napokban tartott ülést az előkészítő bizottság. — Az ülés fő tárgyat a kongresszus határidejének végleges megállapítása képezte. A bizottság határozatilag kimondta, hogy a kongresszus f. évi szeptember hó 24-én d. u. 1/3 órakor a kiállítási ünnepélyek csarnokában tartassék meg. Egyidejűleg felhívják a t. föld birtokos, bérlő urakat, egyesületük tagjait, valamint mindazokat, kiket ez ügy fontosságánál fogva kell hogy érdekeljen, hogy e kongresszuson részt venni sziveskedjenek, s ezt a II-ik magyar gazdatiszti kongresszust rendező bizottságának, (Budapest, IX. Lónyay utca 7. sz.) legkésőbb szeptember hó 10-ig bejelentésük. — A kongresszus napirendjét 2 tárgy képezi, u. m.: I. a gazdatiszti kvalifikáció megállapítása, II. a szolgálatadók és gazdasági alkalmazottak közötti jogviszony törvény útján való szabályozása. — A kongresszusi részvételi díj 2 korona. Az egyesület tagjai, valamint az érdeklődők részére a felhívások, — melyben az iroda útján elérhető uti és kiállítási kedvezmények is felsoroltnak, — néhány nap múlva küldetnek ismét.

— Román ifjak az állami népiskolákban. Bizonyára emlékezik még a közönség az annak idején a lapokban is sokat tárgyalt esetre, hogy az aradi gör. kel. román szeminárium növendékeinek egy része kilépett az intézetből a rossz bánásmód és hazafiatlan irányú nevelés miatt s az aradi állami tanítóképző intézetbe vétették fel magukat. Akkor nagy feltűnést keltett ez a dolog, s míg a hazafias közönség részéről általános elismerést és dicsőretet nyertek a magyar érzelmű derék ifjak, — a túlzó románok természetesen görbe szemmel néztek rájuk. A jóslat, hogy rossz vége lesz cselekedetüknek, éppen nem vált be, sőt fényes elégtételt szolgáltatott a romlatlan érzelmű hazafias ifjaknak az a jelentés, melyet most kaptunk kézhez. Mint ugyanis értesülünk, az aradi áll. tanítóképezdét végzett gör. keleti román ifjakat egytől-egyig alkalmazták Krassó-Szörény-megye állami népiskoláiban, mely állások szép lakáson kívül 400 frt évi javadalmazással vannak egybekötve. Dr. Dengi Jánosnak, Krassó-Szörényvármegye kir. tanfelügyelőjének jelentése szerint még számos gör. kel. vallású, de állami képezdét végzett tanító nyerhetne hasonló alkalmazást, s reméljük, hogy eszép példa csak serkenteni fogja hazafias érzelmű román ifjainkat, hogy a állami képezdét minél nagyobb számban látogassák.

— Vasúti hír. A magy. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint folyó évi augusztus hó 1-től a versecz-kubini vonal 5112. sz. vonalának menetrendje akként módosul, hogy Verseczről este 6 óra 15 perczkor fog indulni és este 10 óra 26 perczkor fog Temes Kubin állomásra érkeani.

A kis Rahota kacsu, sugar tornyának csilága ragyogott még a szürkülő homályban.

Aztán mire haza értek, az is elcsöztült.

Nehéz, terhes felleg szállt át a falu fölött; égháboru tör ki; sötétség borult égre, földre... döngött, csattogott...

Czudar, hideg tél volt a 48-49-iki. Hóba, vízbe szótt fázott a honvéd. Hanem csak mégis volt egy-egy szép napja is, mikor a dicsőség tábor-tüzénél piríthatta kezét, melegíthette a szívet.

Mikor kitavasodott végre, térdig járt a rózsában, csatasíkon termett vérharmatos piros rózsákban.

Ők benne gázoltak, mi ma összeszedjük, koszoruba kötjük s oda hordjuk a névtelenek sírjára.

Aztán Világosnál vége lett mindennek.

Hazajött a honvéd bujva, bujdokolva. Ott hon rejtegették, míg „nyhült a lég s vidult a határ.”

Visszajött Péter is fakult, rongyos gunyájában.

Hozott egy rakás sebet a testén, meg egy titokban mutogatott arany érdemjelet.

Csak Pali maradt oda.

Péter, a dali, délczeg hős elvette a papék Piroskáját.

Csak Terka maradt árvának.

Es mindennek, ahogy elbeszéltem már több mint negyven éve.

A dimatlan, tohonya Peti, a dalia Péter tavaly ünnepelte negyven éves tanítói szolgálatát. Jó katona volt ebben a keserves harcban is.

Magam is ott voltam a jubileumán; amit

én kiszívva leirtam, az öreg ur maga mondotta el.

Beszédének végén magához vonta feleségét azzal az öreges gyöngédséggel, mely nem rajongás, nem szerelem többé, csak szeretet, de az a szeretet, melyben Ruth örök szavai szólnak meg: az egy halál sem választ el tőled! s hozám fordulva mondá: látja, édes tisztes öcsém, ez volt az az engem ki nem állható Pirka, akiért nekem száz halállal kellett előbb szemébe nézni, hogy ebből a két fekete szemből a sűrű olva-hassam, hogy ha szegények vagyunk is, de gazdag boldogságunk!

Es a Pirka néni még most is szép szemében ott ragyogott, hogy az ő Péterjének minden szava szinigaz.

— Hát Pálról aztán soha hallottak semmit? — kérdem a tulboldog Péter bácsitól.

S mögöttem megszólalt egy nő, kinek arcát a lámpafénynél jól ki sem vehettem s kit a társaságban nem is volt alkalmam addig láthatni.

Egy megtört sovány nő volt.

Ott ült magáncsan, félrevonultan karos székében, összekulcsolt két kezét a szék karján nyugtatva s cüggedt fejével bölintgatva.

S mintha nem is kérdéseimre felelne, csak a multak fölmerült emlékeiből gondolatait fűzné, röppent el ajkain e szó, gyöngye sóhajként:

— Hirt!... róla!... Hisz az egész világ beszél a honvédről.

A nő Terka volt, a ki nem ment férjhez soha.

Szava azóta oly sokszor visszhangra kél lelkemben. El-el tépelődöm fölötte, ki mondta azokat a szavakat? a szerető vagy a honleány?

Ki mondta? Mind a kettő!

Es nem mondott-e igazat akármelyik?

— **Brutális gyilkosság.** Gáborov Zsiva csemeté lakos a minap súlyosan megütötte Zsivojnov Milánt. Milan ezért bosszút esküdött, apjával szövetkezve megölte Gáborovot és kiélesített bicskával olyan brutálisan szurkálta össze, hogy a szerencsétlen fiu szive darabokra volt szaggatva. A heismerésben levő gyilkosokat a perlaszi járásbírósa börtönébe szállították.

— **Egy ozorai tolvaj.** Onca Gruját, a hirted ozorai jómadarat, ki résztvett a legutóbbi betörésben, a mikor egyik társát megölték, s a ki akkor elmenekült, a csendőrök elfogták és átadták az antalfalvi járásbírósnak.

— **Tolvaj cigányok.** A napokban beállított a temesmegyei Ohába-Forgács községbe egy csomó cigány és Szirbu Mihály egyedül levő feleségétől erővel elszedtek két darab nagy és két kis aranypénzt. Azután elmentek Barbozokhoz, a hol a szintén egyedül levő asszonyt kényszerítették, hogy adja át 36 drb régi ezüst huszasát és három tallérját. A nyomozást a II. csendőrkerületi parancsnokság nagybecskereki szárnya a legszélesebb körökben elrendelte.

— **Színészházasság.** Makó Lajos, a szegedi színtársulat igazgatója, eljegyezte A-bray Arankát, társulatának széptehetségű tagját.

— **A sztáral gyilkosság.** Nagy Mihályról jelenti a táviró, hogy a Sztáral István gróf meggyilkolása ügyében megindított vizsgálatot illetőleg a további letartóztatásokat félbeszakították. Három egyént kivéve, a többi letartóztatottakat szabadon bocsátották.

— **Vizsgán.** Tanár: Jelölt ur, mit tud ön az emphiteusisról?

Jelölt (hallgat.)

Tanár: Mit tud ön a superficieszról?

Jelölt (hallgat.)

Vizsgálóbíró: Tanár ur, adjon a jelöltnek még egy kegyelemkérdést.

Tanár: Mi a különbség a superficiesz és az emphiteusis között?

— **Uj megállóhely.** A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a budapest-brucki vonalon a 3. sz. gyorsvonat csak leszállás, a 4. sz. gyorsvonat pedig csak felszállás végett folyó évi július hó 25 től kezdve Tata-Tóváros állomáson feltételelesen meg fog állani. A 3. sz. vonat Tata-Tóvárosra délelőtt 11 óra 44 perczkor érkezik és a 4. sz. gyorsvonat Tata-Tóvárosról délután 3 óra 43 perczkor indul.

Irodalom és művészet.

* Az Uj Idők e heti számában bő tere jut a munkácsi országos jelentőségű ünnepségeknek. A helyszínen készült és szebbnél szebb rajzok mutatják be az ünnepségek kiemelkedő pontjait. A lapnak további tartalmából kiemeljük Herczeg-Ferencz elbeszélését, Pósa Lajos alkalmi versét, Lyka Károly szépművészeti ciklét, Tábori Róbert novelláját, Neogrády Antal „Kell-e alma?” című kedves rajzát és a gazdag „Mindenféle” rovatát, mely ugy változatos ság, mint aktualitás tekintetében a legmesszebbre menő igényeknek is megfelel. Mindazoknak, akik a lap irányával megismerkedni óhajtanak, a kiadóhivatal (Andrássy ut 10. szám) kívánatra ingyen küld mutatványszámot.

* **Parlamentáris magyar kormányok arcképcsarnoka.** Alkotmányos kormányzatunk 1848 ban a dikasztériális alakzatból parlamentáris független felelős kormányzattá alakult. Ennek az átalakulásnak három fozmozzanatát kívánta az „Országgyűlési Ertesítő” kö és könyvnyomdája megörökíteni. A megörökítés jeleit pedig három arcképcsarnokban bocsátja a község kezére. Az első mozzanat az 1848-iki felelős miniszteriumot ábrázolja. Az eredeti művet Barabás rajzolta 1848 ban köré. A második mozzanat az 1867-iki parlamentáris felelős miniszterium. A mű eredetije szintén Barabás mesteri keze alól került ki. A millenárius év megünneplése számtalan mozzanatban nyilvánul országszerte. Lehetetlen elvitatni, hogy ez ünnepek sikerének egyik fődermété a jelenlegi kormány működése képezi. Ezért is a mai kormány arcképcsarnoka minden tekintetben méltóan járul a két előbbihez. Minden egyes kép ára 2 frt, a három egyszerre megrendelve 5 frt 50 kr. Gyűjtőknek 10 példány után a szokásos tizenegyedik jár. A képek 52/76 centiméternyi nagyságu „Jézus” papíron vannak nyomva.

Legujabb hírek.

A czár Bécsben.

Bécs, július 27. Az orosz czári pár minden bizonytal augusztus 27-én reggel érkezik Bécsbe s a schönbrunni palotában lesz a szállása.

Ujságírók elégtétele.

Budapest, július 27. Rudnay Béia főkapitány már megindította a fegyelmi vizsgálatot Csorba Ferencz rendőrfelügyelő ellen, a kinek szerepe volt az ujságírókat a keleti pályaudvaron ért inzultusban. Azokat a rendőröket, kik a hírlapírókat durván megsértették, el fogják bocsátani a szolgálatból.

Merénylet a Karthauziak feje ellen.

Nápoly, július 27. Minutolo herceget, a karthauziak hetven éves főpriorját egy elbocsátott portás borotvával összevagdalta. Tizenhét sebet ejtett az aggastyán testén.

Olasz foglyok kiszabadulása.

Róma, július 27. A Stefani-ügynökség Nerazzini őrnagynak gibuti-i táviratát közli, a mely szerint július 27-ikén reggel a rambuli táborda 47 olasz fogoly érkezett Soából. E katonák igen jól érzik magukat. Három más fogoly a legközelebbi két nap alatt fog megérkezni. A kiszabadult katonák Gibuti felé vonulnak, a hol ma estére várják őket.

Nagy sikkasztás.

Boroszló, július 27. Az itteni Grünwald Adolf féle tűzifescsendő gyáros pénztárosa elsikkasztott 360 ezer márkát. A sikkasztást 1876. óta üzte. A károsult cég részes a Leipziger-féle budapesti tűzifescsendő gyárban.

Táviratok.

A szilágyosomlyói mandátum

Budapest, július 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szilágy-Somlyóól megczáfolják azt a hirt, mintha az ellenzék báró Bánffy miniszterelnökkel szemben ellenjelöltet akarna állítani. A hir annál kevésbbé valószínű, mivel az ellenjelöltül emlegetett Volojan örmény ügyvédet hírből sem ismerik.

Nemzetközi uszóverseny.

Budapest, július 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Siófokon ma tartották meg a nemzetközi uszóversenyt, melyen a legnagyobb rekordot Gräfl nyerte el, ki 6 óra 45 percz alatt ért Balaton-Füredről Siófokra.

Francia kémek.

Budapest, július 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Metzben tegnap két kémkedő francia tisztet tartóztattak le. Mindkettőt átadták a katonai hatóságnak.

Londoni szoczialista-gyűlés.

Budapest, július 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) A londoni szoczialisták tegnap tartott ülésébe nagy lármával behatolt több anarchista, kik kizáratásuk ellen tiltakoztak. A szószerket ostrom alá vették és óriási botrányt provokáltak. A roppant zavar, mely erre keletkezett, az elnököt az ülés bezárására kényszerítette. A gyűlést holnap folytatják.

VASUT-ÜGYEK.

Magy. kir. államvasutak.

(Személy- és podgyász díjszabás életbeléptetése az osztrák, magyar, román, szerb, bolgár, angol forgalomban.)

A magy. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint az alább említett személy- és podgyász díjszabás lépett életbe, mely a m. kir. államvasutak igazgatóságának díjszabás elárúsító irodájában (Csengery utca 33.) 70 filléért kapható.

Budapest, 1896. július hó 13-án.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Magy. kir. államvasutak

(A munkás hetibérletjegyek megszerzése)

A magy. kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesítés szerint a munkás heti bérletjegyek és az azokhoz szükséges igazolványok könnyebb elnyerése végett azokért többé kévények nem nyújtandók be az igazgatósághoz, hanem egyszerűen a munkaadó által kiállított bizonyítvány felmutatása mellett a munkások az igazolványt és bérletjegyet az illető állomás személypénztáránál szerezhetik meg. Az igazolványok kitöltésére vonatkozó eddigi eljárás azonban továbbra is fenntartatik.

Budapest, 1896. június 30-án.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Nyilttér.*

Tekintetes

Vizák János urnak

Budapesten.

VII. Rózsá-utca 13. sz.

Legnagyobb készséggel igazolom, hogy az Öntől beszerzett, Ön által gyártott négy db. szalmarázó készülék, a czélnak tökéletesen megfelel, a mennyiben a gabonát a szalmából tisztán kiszemeli, úgy, hogy ez által rendkívüli megtakarítást eszközöl. Azon ígérettel, hogy gyártmányát legmelegebben ajánlani fogom, maradtam

Csókán, 1896. június 29.

teljes tisztelettel:

Tábori Miksa,
uradalmi számtartó.

679-38

Nyilatkozat.

Alulírottak kijelentjük, hogy Stoisity Milán és Grób István urak között felmerült becsületbeli ügy lovagias uton elintéztetett.

Mokrin, 1896. július hó 16-án.

Szibinacz Milán,
Radoszavlyevits István,
mint Stoisity Milán ur tanui.

Ikotics Sándor,
Kleins János,
Grób István ur tanui.

698-1.1

Köszönetnyilvánítás.

Istenben jobblétre szenderült felejthetetlen férjem

Kvatsák Miklós

Horvátkecsa község jegyzőjének a vég-tisztesség megadásánál nyilvánult azon kiváló és őszinte részvétért ez uton mondok köszönetet első sorban is teuk. Uzbasich Gáspár főszolgabíró urnak, Dömötör szolgabíró urnak, a járás jegyzői karának, a község előjáróságának, óbessenyői barátainak és Horvát-Román-Kécsa községek közönségének.

Kécsán, 1896. évi július hó 23-án.

693-1.1

özv. Kvatsák Miklósné Nina.

Hirdetések.

1329 szám. II-1896

688-3.3

Hirdetmény.

A Torontálmegye alispáni hivatalának 1896. évi július hó 7-én kelt 3169. számú rendeletével a boka - kismargittai közdülő uton levő Berzava hid helyreállítását 1966 fit 45 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkákat foganatosításának biztosítása czéljából az 1896. augusztus hó 10-ik napjának d. e. 11 órájára a nagybecsker ki m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkákat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel el látott zárt ajánlataikat kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban napokint megtekinthetők.

N. Becskereken, 1896. évi július 18-án.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Árlejtési hirdetmény.

Egyházaskér községében a képviselő testületnek 6. számú határozata alapján s törvényhatósági jóváhagyás reményében új irodahelyiség építése váit szükségessé.

Az építési munkálat biztosítása végett az árlejtés f. évi augusztus hó 1. napjának d. utáni 3 órája Egyházaskér község házában kiütetik, melyre az árlejtési szándékozók azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a terv és költségvetés szerint 3022 frt 78 kr. előirányzott összegnek 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban az árlejtés előtt az előjáróság kezéhez letenni tartoznak.

Utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az építési terv és költségvetés a hivatalos órák alatt a feketetői körjegyző hivatalos helyiségében megtekinthetők.

Egyházaskéren 1896. évi július 16-án.

Somfay
jegyző.

Fehér Péter
iró.

5298. kig. 96.

687-3.2

Pályázati hirdetmény.

Elhalálozás folytán üresedésbe jött Horv.-Kécsa község jegyzői állás betöltése czéljából ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állással a következő javadalmazás van egybekötve:

Évi 774 frt készpénz, 40 frt irodai-átalány, 30 frt marhalegeltetési-átalány és 120 frt évi utiátalány — továbbá a járáson kívüli hivatalos utazások alkalmával napi 3 frt nappal és éjjelre 5 frt napi díj, s magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak, végül pedig 3 szobából álló szabad lakás és mellék helyiségek.

Felhivatnak mindazok, kik a kellő képesítéssel bírnak és pályázni óhajtanak, miszerint szabályszerűen felszerelt s nyelvismereteiket kitüntető kérvényeiket f. évi augusztus hó 8-ig bezárólag ezen főszolgabíróhoz nyújtják be.

A választás f. évi augusztus hó 12-én d. u. 3 órakor fog megejtetni.

Csene, 1896. július hó 23-án.

Uzbasich Gáspár.
főszolgabíró.

867. sz. B. v. k. 1896.

Arverési hirdetmény.

Közhirre tétetik, miszerint a tekintetes budapesti áru és értéktőzsde választott bíróságának 1896. évi 1204. számú végzésével megkeresett tekintetes nagybecskereki kir. járásbírósnak 1896. évi 11215. sz. alatt kelt végzése folytán Widder M. és Steiner bpesti cég végrehajtató részére, Mohár G. Mihály nagybecskereki lakosnál 326 frt 40 kr és jár. iránti kielégítési végrehajtás útján 1896. évi július hó 4-én lefoglalt 1888 frtra becsült butorokból álló ingóknak alperes lakásán Nagybecskereken bírói árverésen készpénz fizetés mellett leendő eladása 1896. évi augusztus hó 10-ik napjának délelőtti 8 órára tüzetett ki.

Együttal felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, úgy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitüntetve nincs, miszerint az 1881. évi LX. t. cz. 111. § ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéseig alólírthoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsék be, annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítését nem gátolva, igénylők a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Kelt Nagybecskereken, 1896. évi július hó 24-én.

Kiss István,

kir. bir. végrehajtó.

697-1.1

5856. sz. ki. 1896.

Árlejtési hirdetmény.

Nagy-Becskerek r. t. város tanácsa részéről ezennel közzétetik, miszerint Nagy-Becskerek városában teljesítendő előfogatni szolgalmánynak és tűz esetén 3 pár lóval teljesítendő vízfordásnak 1896. évi október hó 1 től kezdődő (3) három egymásutáni évre leendő bérbeadása tekintetéből 1896. évi augusztus hó 10-én d. e. 9 órakor a városi épület II. tanácsnoki irodában nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni, melyre árlejtési szándékozók a 400 frt bánatpénzzel ellátva ezennel meghívottnak.

Zárt ajánlatok 50 kros bélyeg és 400 frt bánatpénzzel ellátottan az árlejtést megelőző nap déli 12 órájáig az árlejtés megtartásával megbízott II-ik tanácsnoknál adhatók be.

Az árlejtési feltételek az árlejtés napjáig hasonlóul a II-ik tanácsnoki irodában a hivatalos órák alatt naponta megtekinthetők.

N. Becskereken, 1896. évi július hó 21.

Krsztics Janos,
polgarmester.

684-1.3

8807. szám tkvi 1896.

Arverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. tsvszek mint tkvi hatóság közhirre teszi, hogy Schwarz Adolf n.-becskereki végrehajtónak Okolicsán Roza kistoráki lakos végrehajtást szenvedő elleni 35 frt tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területében levő kistoráki 21. sz. tkvben A I. a 349-350. hrsz. 135. ö. i. sz. ház és beltelek valamint 1088/3 hrsz. kert összesen 350 □-öl területtel

445 frt kikiáltási árban valamint a kistoráki 119. sz. tkvben A I. a. 1166 hrsz. 800 □-öl területű pótkertre egészben tehát Stajnis Juon és Stajni Tódor jutalékára is 25 frt kikiáltási árban 1896. évi augusztus hó 25-ik napjának d. e. 10 órájkor Kis-Torák község házában megartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át vagyis 44 frt 50 krt és 2 frt 50 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi nov. 1-én 3333. ig. min. rend. 8. §-ban jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kikiáltott elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. tsvszek tkvi irattárában, s Kis-Torák község előjáróságánál megtekinthetők.

Kelt a nagybecskereki kir. tsvszek tkvi hatóságánál, 1896. július hó 6-án.

Hniczky,

kir. tsvszeki bíró.

692-1.1

767. sz. 1896.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törvény czikk 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a pancsovai kir. törvényszék 1896. évi 4676. számú végzése következtében Török Lajos ügyvéd által képviselt perlaszi takarekpenztár javára Visaczi István hagyatéka ellen 400 s jár. erejéig 1896. évi június hó 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 560 frtra becsült buza, kukoriczából álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek az antalfalvai kir. bíróságnak 5852. 1896. számú végzése folytán 400 frt tőkekövetelés, ennek 1896. évi márczius hó 11. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 54 frt 70 krtban bíróság már megállapított költségek erejéig Oppován leendő eszközölésére 1896. évi augusztus hó 8-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Antalfalván, 1896. évi július hó 21-ik napján.

Gresky Szilard,

kir. bir. végrehajtó.

696-1.1

Árlejtési hirdetmény.

Alulírottak ezennel közhirre tesszük, hogy a Szent-Péter-i (Torontálm.) községi iskola tantermének építésére vonatkozólag Szent-Péter községi iskolánál az árlejtés f. évi augusztus hó 2-án fog megtartatni.

Felhivatnak a vállalkozni óhajtok, hogy fenti napon az árlejtésnél jelenjenek meg vagy bánatpénzzel ellátott ajánlataikat írásban adják be alulírottakhoz.

Szent-Péter, 1896. július hó 26-án.

Ij. Schmelzer Miklós
isk. jegyző.

Gillich János
isk. elnök.

702-1.1

(Utányonás nem díjaztatik.)